

Porada regionálnych komôr

Ústredný riaditeľ Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Jozef Artim v úvode porady prezentoval najaktuálnejšie agropotravinárske témy. Venoval sa najmä poľnohospodármi a potravinármi toľko kritizovanému Plánu obnovy a odolnosti EÚ. Vzhľadom na to, že Plán obnovy s podporou agropotravinárstva nepočíta, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska vzniesla v rámci medzirezortného pripomienkového konania 5 zásadných pripomienok.

1. Požadujeme zaradiť poľnohospodárstvo a potravinárstvo do Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Trváme na tom, že agropotravinárske podporné nástroje v pláne obnovy a odolnosti sú obhájiteľné v kontexte potrieb Slovenskej republiky a európskych priorít.
 2. Prípravu slovenského plánu obnovy a odolnosti považujeme za netransparentnú a neparticipatívnu. Zástupcovia agropotravinárskeho sektora neboli prizvaní do procesu prípravy a nepodielali sa na formulácii tohto dôležitého dokumentu. Tvorba plánu prebiehala v rámci úzkej skupiny expertov za zatvorenými dverami. Považujeme to za zásadný nedostatok tohto materiálu, a aj preto trváme na prepracovaní Plánu obnovy a odolnosti SR v súlade s pravidlami národného konzultačného procesu a v súlade s odporúčaniami Európskej komisie.
 3. Aj keď je Slovensko výrazne vidieckou krajinou, návrh plánu obnovy žiadnym spôsobom neadresuje vidiek a jeho špecifické problémy – najmä čo sa týka vysokej nezamestnanosti a nízkej príjmovej úrovne – ktoré sa následkom koronakrízy ešte prehĺbia. Komponent 5 (Adaptácia na zmenu klímy) spomína vidiek len v súvislosti s mäkkým turizmom a agroturistikou, čo je značne nedostatočné riešenie.
 4. Požadujeme upraviť Komponent 05. Adaptácia na zmenu klímy tak, aby zohľadnil dôležitú úlohu poľnohospodárstva a potravinárstva pri napĺňaní cieľov v oblasti zmeny klímy a biodiverzity.
- Navrhujeme zvoliť aj aktívne opatrenia prevencie sucha a povodní (nielen pasívny útlm ťažby dreva a

rozvoj ochrany prírody), napr. vodozádržné opatrenia, závlahy, hydromelióracie, budovanie krajinných prvkov. Eróziu a prevenciu sucha a povodní požadujeme riešiť aj na inej ako lesnej pôde. Požadujeme doplniť pozemkové úpravy s krajnotvorbou, ktoré sú nevyhnutným predpokladom a efektívnym nástrojom prevencie erózie, sucha a povodní. Žiadame dopracovať investície o oblasť prepojenia potravinárskej výroby s požiadavkami zelenej dohody (ekologizácia obalov, ekologická likvidácia odpadov, bezobalový ekologický predaj a pod.).

5. Požadujeme upraviť Komponent 02. Obnova budov a komponent 17. Digitálne Slovensko tak, aby zohľadnili dôležitú úlohu potravinárstva v obnove ekonomiky krajiny SR. Požadujeme doplniť alokáciu zdrojov na priamu podporu firiem potravinárskeho priemyslu, a to formou pôžičiek alebo formou grantov so zameraním na podporu a budovanie odolnosti potravinárskeho priemyslu.

Naše pripomienky boli uplatnené aj prostredníctvom AZZZ SR. Celkovo bolo v rámci MPK od všetkých subjektov vznesených 2 444 pripomienok, z toho 1375 zásadných pripomienok.

Martin Rovaš z odboru poľnohospodárstva a služieb SPPK informoval riaditeľov RPPK o stave monitoringu jarých prác a výsledkoch monitoringu škôd zverou. Vyzval riaditeľov RPPK, aby sa jarného monitoringu prác na poliach zúčastňovali všetci a pravidelne zasielali Úradu SPPK požadované informácie. Len takým spôsobom bude mať monitoring vysokú výpovednú hodnotu.

Pracovné skupiny

Riaditelia RPPK dostali informácie aj o činnosti pracovných skupín pre tvorbu Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023-2027. Vzhľadom na mimoriadne zásadný materiál je dôležité, aby boli súčasťou malých (interných) a veľkých pracovných skupín (zriadených ministerstvom pôdohospodárstva) aj zástupcovia regionálnych poľnohospodárskych a potravinárskych komôr a aj našich zväzov a združení. V niektorých sú zastúpení aj priamo zamestnanci Úradu SPPK. SPPK má celkovo 21 zástupcov v 23 pracovných skupinách, ktorí budú následne pracovať s pripomienkami od našich členov. Až 7 pracovných skupín navzájom veľmi úzko súvisí. Aj preto SPPK požiadala, aby tieto skupiny medzi sebou komunikovali a materiály konzultovali navzájom.

AMO

Ďalšou témou porady bol Africký mor ošípaných. K 15. marcu 2021 veterinári potvrdili 766 diviakov pozitívnych na AMO v roku 2021. V domácom chove sa pozitívny prípad v tomto roku zatiaľ nepotvrdil. V roku 2020 sme mali 710 pozitívnych prípadov nákazy diviakov a v roku 2019 ich veterinári zistili 32.

Africký mor ošípaných sa týka katastrálnych území 191 obcí, z nich sa 181 nachádza na východe Slovenska (Prešovský a Košický kraj) a 10 zasiahnutých obcí je situovaných v Banskobystrickom kraji.

Podľa hlásení z okresných úradov bolo na Slovensku v poľovníckej sezóne 2020/2021 k 31.12. 2020 ulovených 50 925 diviakov. Plánovalo sa uloviť 62 829 diviakov, t.j. lov sa splnil iba na 81%. V poľovníckej sezóne 2019/2020 (sezóna trvá od 1.3. do 29.2.) boli prekonané všetky doterajšie štatistiky a stavy diviacej zveri sa odstrelom znížili o 75 223 kusov. Celkový úbytok so započítanými úhynmi predstavuje 76 476 kusov. Najviac diviakov bolo ulovených v Banskobystrickom (27 %), Trenčianskom (18 %) a Prešovskom kraji (12 %).

Ďalšie témy

Vzhľadom na turbulentný vývoj cien niektorých rozhodujúcich poľnohospodárskych komodít - ceny repky, sóje, kukurice - sa očakáva, že nárast vstupov sa automaticky premietne do predraženia rastlinnej a živočíšnej výroby. Navyše za posledné týždne sa rapídne /aj o viac ako 25%/ zvýšili aj ceny hnojív a je ich aj nedostatok. Úrad SPPK vyzval svoje regióny, aby situáciu začali pozorne sledovať.

Tlačový odbor SPPK vyzval regionálne komory, aby mu nahlasovali tipy na tlačové správy alebo zaujímavé témy, o ktoré by mohli mať médiá záujem.